

Göteborgs Stad

Kommunstyrelsen

Justitiedepartementet
Ju.L1@regeringskansliet.se

Dnr: Ju2016/06276/L1

Yttrande från Göteborgs Stad gällande promemorian: Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32)

Göteborgs Stad delar ambitionen om att Sverige ska vara ett land där jämställdhet råder mellan könen. Flickor och pojkar, män och kvinnor ska ha lika goda förutsättningar att lyckas och utvecklas i arbetslivet samt att nå uppsatta och ansvarsfulla befattningar. Göteborgs Stad motsätter sig dock idén om kvotering då den utgår från en kollektivistisk syn som Göteborgs Stad finner vara förkastlig. En människa ska betraktas och värderas utifrån sina egenskaper, förmågor, kompetenser och erfarenheter. Hon ska inte betraktas som en funktion av eller en representant för sitt kön. Att lagstifta om kvotering är alltså inte bara tveksamt från principiella utgångspunkter utan också ett kraftfullt slag i luften.

Jämställdheten i näringslivet måste fortsätta bli bättre, men det är i första hand företagans ansvar. Det har länge gått trögt men de senaste tre åren har något hänt. Till exempel har andelen kvinnor i börsbolagens styrelser ökat från 23 till 32 procent sedan 2013. Men framför allt ser Göteborgs Stad allt fler jämställdhetsinitiativ hos företagen själva och en ökad andel kvinnor också på andra ledande positioner. Faktum är att Göteborgs Stad där ligger längre fram än Norge som har en ännu strängare lagstiftning än den regeringen föreslår. Kvoteringsivern lär istället, paradoxalt nog, bidra till att jämställdhetssträvandena motverkas då den innebär ett kraftfullt avsteg från jämställdhetens grundprincip, nämligen den om likabehandling.

Äganderätten är viktig och central. De föreslagna lagändringarna innebär oacceptabla inskränkningar i denna. Det är och ska vara ett bolags ägare som ska utse den styrelse som har att leda, förvalta och utveckla företaget och egendomen. Ett offentligt intrång i den enskilda äganderätten riskerar att bana väg för flera andra. En sådan politisk klåfingrighet medför att företagsklimatet i Sverige riskerar att försämrats. Det skulle riskera bidra till att investeringar i svenska företag hämmas samt att risken ökar för att bolag och kapital lämnar Sverige.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Jonas Ransgård (M) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som anges ovan i enlighet med yrkande från M, L och KD i skrivelse den 3 november 2016.

Ordföranden Ann-Sofie Hermansson (S) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som stadsledningskontoret föreslagit med tillägg enligt yrkande från S, MP och V i skrivelse den 9 november 2016, Bilaga A och B.

Lars Hansson (SD) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som stadsledningskontoret föreslagit med tillägg enligt yrkande från SD i skrivelse den 9 november 2016, Bilaga A och C.

Vid omröstning i huvudvotering mellan Ann-Sofie Hermanssons och Jonas Ransgårds yrkanden röstade Mariya Voyvodova (S), Ulf Kamne (MP), Daniel Bernmar (V), Marina Johansson (S), Johan Nyhus (S) och ordföranden Ann-Sofie Hermansson (S) för bifall till Ann-Sofie Hermanssons yrkande.

Jonas Ransgård (M), David Lega (KD), Kristina Tharing (M), Martin Wannholt, Lars Hansson (SD) och tjänstgörande ersättarna Ann Catrine Fogelgren (L) och Hampus Magnusson (M) röstade bifall till Jonas Ransgårds yrkande.

Kommunstyrelsen biföll Jonas Ransgårds yrkande med sju röster mot sex.

Göteborg den 9 november 2016

GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Ann-Sofie Hermansson

Lina Isaksson

Justitiedepartementet
Ju.L1@regeringskansliet.se
Dnr: Ju2016/06276/L1

Yttrande från Göteborgs Stad gällande promemorian: Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32)

Göteborgs Stad anser att det är mycket angeläget att öka jämställdhet i samhällets alla delar. Ambitionen att öka jämställdhet inom näringslivet, så att kvinnor och män får lika möjligheter att nå befattningar som ger makt och inflytande, ställer sig Göteborgs Stad bakom. Staden tar dock inte ställning till kvotering som strategi och åtgärd och avstår därmed att yttrar sig om just denna åtgärd.

Det finns några aspekter som Göteborgs Stad vill uppmärksamma på vad gäller promemorian:

Kapitel 2 - Allmänna utgångspunkter

Enligt promemorian ger ett jämställt beslutsfattande företagen en mångfald som kan öka deras konkurrenskraft. En lagändring skulle säkerligen bidra till att de homosociala processer som ger männen lättare möjlighet att nå maktpositionerna bryts. Det behöver dock inte innebära mångfalden ökar i gruppen. Det finns andra maktordningar som samverkar vilket kan bidra till att gruppen ändå blir homogen och med liknande bakgrund.

Kapitel 4 - Gällande rätt

Förevarande promemoria utgår från 2006 års förslag. Nuvarande promemoria utelämnar helt frågan om den föreslagna lagregeln kan anses inskränka äganderätten mot bakgrund av såväl Regeringsformen som Europakonventionen. Äganderätten är en omstridd fråga vilken också framfördes i ett flertal remissvar på 2006 års förslag. Göteborgs Stad ifrågasätter varför förslagets inverkan på äganderätten inte belyses i någon form i denna promemoria.

Kapitel 5 – Vilka bolag bör omfattas av regeln om jämn könsfördelning?

Lagförslaget föreslås omfatta endast gälla bolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad (aktiemarknadsbolag). Den ska även gälla för bolag i vilka staten äger samtliga aktier, dock endast de som förvaltas av Regeringskansliet. Det förefaller rimligt att lagförslaget endast omfattar större bolag, vars inflytande på marknaden är av väsentlig betydelse. En styrelsepost innebär ett faktiskt inflytande över näringslivets utveckling, sysselsättning, konsumenter och miljö. Vad gäller kravet på jämn styrelsefördelning i statliga bolag noterar Göteborgs Stad att lagförslaget undantar såväl dotterbolag som bolag med anknytning till universitet och högskolor från den föreslagna regleringen. Någon närmare motivering till detta undantag finns inte och Göteborgs Stad skulle önska ett förtydligande till den avvägning som görs i promemorian.

Promemorian bedömer att det finns starka skäl som talar för en lagreglering vad gäller de kommunala bolagen. Fördelningen av kvinnliga och manliga styrelsemedlemmar är skev och föreslår därför att frågan om könsfördelningen i kommunala bolags styrelser bli föremål för en särskild utredning. Göteborgs Stad ser positivt på en särskild utredning, men att den bör samordnas med förslag utifrån ”En kommunallag för framtiden” (SOU2015:24 s.346 f.)

För Göteborgs kommunstyrelse

Yrkande angående Remiss - Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser

Den svenska regeringen har varit tydlig med att det behövs en långsiktig styrning för att uppnå faktisk och verklig skillnad i Sveriges jämställdhetspolitik. Det föreliggande lagförslaget avser jämn könsfördelningen i börsbolag och statliga bolag. Enligt förslaget ska minst 40 procent av styrelseledamöterna vara av vardera kön senast år 2019. I dag uppgår andelen kvinnor och män till knappt 32 procent respektive drygt 68 procent bland de ledamöter som väljs av bolagsstämman. Framsteg görs men utvecklingen går alldeles för sakta. En del framsteg har gjorts även på europeisk nivå där mycket tyder på att flera länder går mot vassare kvoteringsbestämmelser.

Det är positivt att stadsledningskontoret understryker i förslaget till stadens yttrande *”att det är mycket angeläget att öka jämställdhet i samhällets alla delar. Ambitionen att öka jämställdhet inom näringslivet, så att kvinnor och män får lika möjligheter att nå befattningar som ger makt och inflytande.”* Stadsledningskontoret har valt att inte ta ställning i frågan om kvotering i bolagsstyrelser med hänvisning till juridiken, att lagförslaget inskränker äganderätten till aktier i ett bolag som omfattas av egendomsskyddet.

Ojämsställda bolagsstyrelser är ett faktum. De finns i näringslivet och i samhället, men även i politiken. Med en väl utformad kvoteringslagstiftning kan Sverige ta bort det glastak som hindrar allt mer kompetenta kvinnor att anta högsta chefspositioner. Trots att olika satsningar har gjorts inom näringslivet för att uppnå en jämn könsfördelning i styrelserna består knappt en fjärdedel av börsbolagens styrelser av kvinnor. Det måste bli ändring på. Målet om jämn könsfördelning i bolagsstyrelser förvisso kräver flera åtgärder men kvotering är en av dessa åtgärder för att öka andelen kvinnor i företagsledning och styrelserum.

Med bakgrund av ovanstående tillstyrker vi remissens förslag till kvotering.

Kommunstyrelsen föreslås besluta

Att anta ovanstående som ett tillägg i stadens yttrande till Justitiedepartementet.

Remissyttrande till Justitiedepartementet DS 2016:32

Var och en på rätt plats. Bäst lämpad för tjänsten får jobbet. Är det svårt att förstå?

Bolagsstyrelser ska alltid arbeta för aktieägarnas och bolagets bästa. En kostnadseffektiv och lönsam verksamhet, samt avkastning till aktieägarna är ett signum för välmående bolag.

Vidare har vi en diskrimineringslag som ska säkerställa att medborgare som söker en tjänst inte ska sållas bort på grund av någon diskrimineringsgrund.

Kvotering innebär att man riskerar att diskriminera kvinnor eller män. En mycket meriterad, skötsam, arbetsam och socialt kompetent kvinna riskerat att bli bortvald för att vi fört in en lag om att vardera könet ska ha minst 40 % av platserna i bolagsstyrelser.

Denna kvinna som tagit sig fram i karriären, och äntligen lyckats med att bli tilltänk i en bolagsstyrelse, riskerar att bli bortvald av en kvoteringslagstiftning som säger att det är bättre med en fullkomligt inkompetent man på denna plats, annars riskerar man böter på upp till 5 000 000 SEK.

Hur kunde det bli så fel?

Självklart ska alltid kompetens råda vid rekrytering av bolagsstyrelser. Skulle en välmeriterad kandidat bli bortvald på grund av diskriminering så skyddas vederbörande av diskrimineringslagen. Fokus borde följdaktningen vara att tillämpa diskrimineringslagen, istället för att tillämpa kvotering med hjälp av lagstiftning.

Kommunstyrelsen föreslås besluta:

Att införa ovanstående text i Göteborgs Stads remissyttrande.